

**Lang Lang, sy model Vladimir Horowitz, en die klassieke
pianis in die postmoderne wêreld**

Cara Kleynhans

**'n proefskrif voorgelê ter gedeeltelike vervulling van die vereistes vir
die graad**

Doctor Musicae (Uitvoerende Kuns)

**Departement Musiek
Universiteit van Pretoria**

Studieleier: Prof. H.H. van der Mescht

September 2011

Opsomming

Titel	Lang Lang, sy model Vladimir Horowitz, en die klassieke pianis in die postmoderne wêreld
Student	Cara Kleynhans
Studieleier	Prof. H.H. van der Mescht Departement Musiek Fakulteit Geesteswetenskappe
Graad	Doctor Musicae (Uitvoerende Kuns)

Die doel van die navorsing was om te bepaal wat die status van die klassieke pianis in die postmoderne wêreld is, en hoe hierdie moontlikhede deur die loopbane van Lang Lang (1982-) en sy model Vladimir Horowitz (1903-1989) vergestalt word.

Die verhandeling begin met 'n oorsig oor Lang Lang as pianis en mens. Dit dien as vertrekpunt vir die res van die besprekings. Lang Lang se pianistiek as 'n voortsetting van 'n reeds bestaande klaviertradisie word ook in oënskou geneem. Daar word spesifiek ondersoek ingestel na Horowitz se invloed op Lang Lang se musikale ontwikkeling. Die beeld van Lang Lang as pianis wat in die voorafgaande besprekings na vore gekom het, word aan die hand van tekste oor die Postmodernisme krities bespreek. In die gevolgtrekking word die postmoderne status van die hedendaagse pianistiek, met Lang Lang as verteenwoordiger daarvan, oorweeg.

Aangesien die uitvoerende kuns in die eerste plek op kommunikasie met die luisteraar gemik is, speel die menings van ooggetuies 'n buitengewoon belangrike rol in die bestudering van die uitvoerende kunstenaar se kuns. Data wat in die studie gebruik is, sluit onder andere resensies, koerantberigte, tydskrifartikels, transkripsies van radio-onderhoude, gepubliseerde onderhoude, gepubliseerde CV's, biografieë en outobiografieë in.

Tydens die studie het dit na vore gekom dat Lang Lang se klavierstyl byna parallel met dié van Horowitz loop. Verder is al die simptome van die Postmodernisme wat in hierdie studie in oënskou geneem is in 'n meerdere of mindere mate in Lang Lang se pianistiek en bemarkingstrategieë teenwoordig. 'n Interessante aspek is dat hierdie

simptome, en spesifiek Lang Lang se herbenutting (“recycling”) van Horowitz se klavierstyl, as postmodern *sowel as Romanties* geïnterpreteer kan word. Indien die leser Andreas Huyssen en John Butt se siening huldig dat die Postmodernisme se herbenutting van historiese style as gevolg van die tydsverloop in wese nuut en daarom postmodern sal wees, kan Lang Lang se klavierstyl en die huidige klaviertradisie as postmodern beskou word. As die leser in ooreenstemming met Linda Hutcheon voel dat postmoderne herbenutting noodwendig ironies en daarom polities van aard moet wees, kan Lang Lang se pianistiek sowel as die hedendaagse klaviertradisie as Romanties beskou word.

Sleutel terme

Vladimir Horowitz, Lang Lang, Postmodernisme, klassieke pianis.

Abstract

Title	Lang Lang, his model Vladimir Horowitz, and the classical pianist in the postmodern world
Student	Cara Kleynhans
Supervisor	Prof. H.H. van der Mescht Department of Music Faculty of Humanities
Degree	Doctor Musicae (Performing Art)

The aim of this research was to determine the status of the classical pianist in the postmodern world, and how these possibilities are embodied by the careers of Lang Lang (1982-) and his model Vladimir Horowitz (1903-1989).

The dissertation commences with a summary of Lang Lang as a pianist and a person. This serves as a point of departure for the remaining discussions. Lang Lang's pianism as a continuation of an already existing piano tradition is explored and Horowitz's influence on Lang Lang's musical development is assessed. Lang Lang's image as a pianist, determined during the preceding discussions, is examined with reference to texts pertinent to Postmodernism. The postmodern status of contemporary pianism, with Lang Lang as its representative, is expanded upon in the conclusion.

As performing art is primarily aimed at communication with the listener, the views of eyewitnesses play an exceptionally important role in the study of the performer. Data used in this study include, amongst others, reviews, newspaper clippings, journal articles, transcriptions of radio interviews, published interviews, printed CVs, biographies and autobiographies.

During the study it came to light that Lang Lang's piano style is similar to that of Horowitz. Furthermore, all the symptoms of Postmodernism investigated in this study are to a greater or lesser extent present in Lang Lang's pianism and marketing strategies. An interesting aspect is that these symptoms, and specifically that of Lang Lang's recycling of Horowitz's piano style, can be interpreted as postmodern *as well as Romantic*. If the reader holds Andreas Huyssen's and John Butt's view that

Postmodernism's recycling of historical styles due to the lapse of time will be new in essence and consequently postmodern, Lang Lang's piano style and the present day piano tradition can be viewed as postmodern. If the reader, following Linda Hutcheon's views, feels that postmodern recycling should inevitably be ironic and therefore in nature political, Lang Lang's piano style and the contemporary piano tradition can be considered Romantic.

Key words

Vladimir Horowitz, Lang Lang, Postmodernism, classical pianist.

INHOUD

1. INLEIDING	1-1
1.1 Agtergrond van die studieterrein	1-1
1.1.1 Die ontstaan van die virtuosos in die vroeë negentiende eeu	1-1
1.1.2 Die pianis in die moderne tyd	1-4
1.1.3 Agtergrond van die studie	1-6
1.2 Die navorsingsvrae	1-8
1.3 Die literatuurstudie	1-8
1.3.1 Die pianistiek	1-8
1.3.2 Die uitvoeringspraktyk gesien uit die oogpunt van die musiekwetenskap	1-9
1.3.3 Modernisme/Postmodernisme en uitvoering	1-10
1.3.4 Die Postmodernisme en die beweging vir vroeë musiek	1-10
1.3.5 Postmodernisme en die pianistiek	1-11
1.4 Die navorsingsproses	1-13
1.4.1 Navorsingsontwerp en -metodes	1-13
1.4.2 Verloop van die studie	1-13
1.4.3 Problematiek aangaande die gebruik en seleksie van data	1-15
1.4.4 Die navorser	1-19
1.5 Afbakening van die studie	1-20
1.6 Notas aan die leser	1-20
2. LANG LANG: 'N PROFIELSKETS	2-1
2.1 Inleidend	2-1
2.2 Lang Lang: 'n kort biografie	2-2
2.3 Lang Lang as pianis	2-13
2.3.1 Lang Lang as verhoogpersoonlikheid	2-14
2.3.2 Pianistiese samestelling	2-16
2.3.3 Lang Lang se interpretasies	2-18
2.3.4 Gesindheid van die media	2-24
2.3.5 Lang Lang oor sy benadering tot interpretasie	2-29
2.4 Opsomming	2-33

3. “HOROWITZ BECAME MY IDOL”	3-1
3.1 Lang Lang se pianistiek as voortsetting van ’n reeds bestaande klaviertradisie	3-1
3.2 Ooreenkomste tussen die musikale ontwikkeling en uiteindelijke loopbane van Vladimir Horowitz en Lang Lang	3-4
3.2.1 Jeugjare	3-4
3.2.2 Musikale herkoms	3-12
3.2.3 Rewolusie	3-15
3.2.4 Aan die begin van ’n loopbaan	3-16
3.2.5 Nuwe lewe in die buiteland	3-17
3.2.6 Internasionale deurbraak	3-18
3.2.7 Profiel van die professionele pianis	3-20
3.2.8 Benadering tot interpretasie	3-28
3.2.9 Voorkeure in repertorium	3-31
3.2.10 Gesindheid van die media	3-33
3.2.11 Toevallig of nie?	3-37
3.3 Opsomming	3-42
4. LANG LANG AS POSTMODERNE PIANIS	4-1
4.1 Inleidend	4-1
4.2 Gemeenskaplike dominante	4-1
4.3 Samehangende narratief	4-2
4.4 Minderheidsgroepe	4-2
4.5 Outonomieit van die kunswerk	4-3
4.6 Intertekstualiteit	4-6
4.7 Twee prominente aspekte van postmoderne kuns	4-7
4.7.1 Ongemak teenoor plesier	4-7
4.7.2 Herlewing van die oue in ’n nuwe konteks	4-8
4.8 Kuns as die draer van politieke agendas	4-11
4.9 Hoë kuns en populêre kultuur	4-12
4.10 Skynbeelde (“Simulacrum”)	4-15
4.11 Is Lang Lang Romanties of postmodern?	4-16
4.12 Die pianistiek in die postmoderne era	4-17

5. GEVOLGTREKKINGS	5-1
5.1 Inleidend	5-1
5.2 Beantwoording van die subnavorsingsvrae	5-1
5.2.1 Op welke wyse is Lang Lang se klavierspel 'n voortsetting van 'n reeds bestaande klaviertradisie, met spesifieke verwysing na Vladimir Horowitz se invloed op Lang Lang? (Hoofstuk 3)	5-1
5.2.2 Watter eienskappe van die Postmodernisme kan in Lang Lang se klavierspel en loopbaan gevind word? (Hoofstuk 4.1 tot 4.10)	5-2
5.2.3 Hoe kan die uitkomst van die eerste twee subvrae op die res van die hedendaagse pianistiek van toepassing gemaak word? (Hoofstuk 4.11)	5-3
5.3 Beantwoording van die hoofnavorsingsvraag: Wat is die status van die klassieke pianis in die postmoderne wêreld, en hoe word hierdie moontlikhede deur die loopbane van Lang Lang en sy model Vladimir Horowitz vergestalt?	5-3
5.4 Aanbevelings vir verdere studie	5-4
5.5 Slotwoord	5-4
BRONNE	B-1